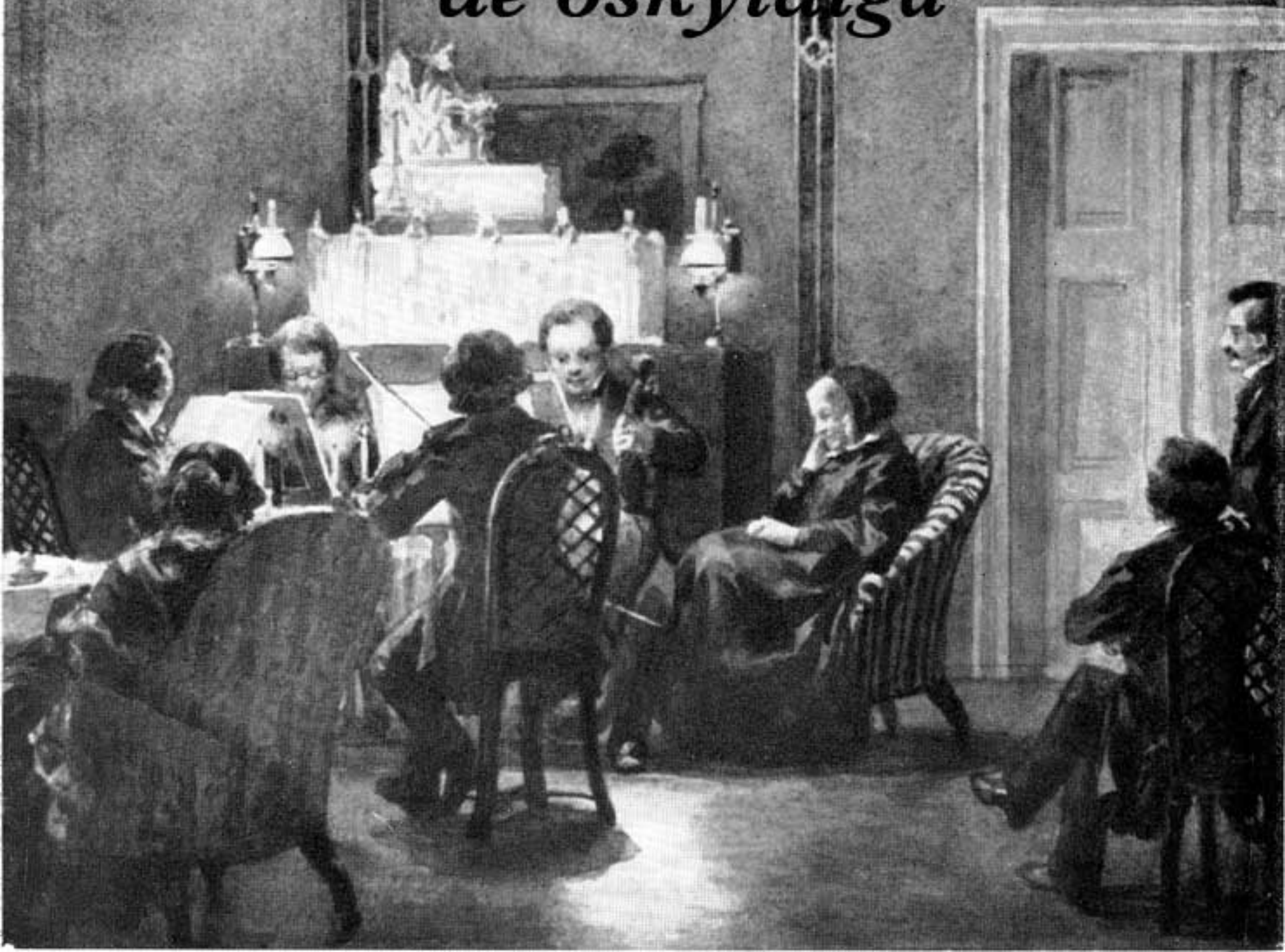

*Vi
de oskyldiga*

Vi de oskyldiga

aktuell musikerdokumentär

av Christian Lanciai (2007)

Personerna:

Konserthusdirektören
Förste cellisten
Repetitören
En gossopran
En kyrkobesökare
En annan
Christer
Busen
Fadern
Modern
Läraren
Rådgivaren
Prästen
Julia
Rabbinen
En naken man
Hans älskarinna
En besökare
En hemsk matrona
Hennes älskarinna
Ture
Larsan
Professor Beijroth
En polis
En hemsk käring
Sultana
Joakim
En patient
Jessica och Gunilla, socialassistenter

Handlingen äger rum från 1950-talet framåt i Göteborg när ej annat angives.

Ehuru alla personerna har funnits i verkligheten har i vissa scener ett antal personer komprimerats till en. Naturligtvis är alla namn fiktiva. De flesta är idag avlidna, den senaste så sent som i år (2007).

Vid en eventuell iscensättning för teatern måste naturligtvis av tekniska skäl akt I scen 2 utgå.

Dramat beskriver en fiktiv musikers liv, som blir pianist och organist i katolska och judiska församlingarna i Göteborg och vars karriär omöjliggörs genom rådande förhållanden.

Copyright © Christian Lanciai 2007

Moderna musiktider

Akt I scen 1. I konserthuset.

direktören Men min käre konsertmästare, ni måste ju förstå, att det går inte an!

cellisten Jag kan inte se att jag hade något val.

direktören Men så gör man inte!

repetitören Det hjälper inte med att ni blir upprörd, direktörn. Vi måste helt enkelt tala vår konsertmästare till rätta.

direktören Men det går ju inte! Han är hopplös! Han är omedgörlig!

repetitören Stilla, direktörn. Låt oss försöka ta honom på allvar och förstå honom. Annars kommer vi ingen vart.

direktören Men hur i all sin dar kan ni försvara ert handlingsätt?

cellisten Det är enkelt. Jag är här för att spela musik. Musik som inte är musik kan jag inte spela.

direktören Men alla de andra kunde ju!

cellisten De var okritiska och kanske mindre musikaliskt känsliga.

direktören Aha! Nu nedvärderar han sina kolleger också!

repetitören Gå inte till överdrift, snälla direktörn. Guido här kunde helt enkelt inte finna sig i att som vår främsta cellist ta cello under armen och spela på den som på en gitarr.

cellisten Gitarr spelar man på gitarrer. På en cello spelar man bara cello. Så enkelt är det.

direktören Men alla de andra kunde ju!

cellisten Ja. De kan också blåsa i ett munspel. De kan också improvisera atonalt på piano. De kan också veva positiv. De kan också få en vindmaskin att blåsa. De kan till och med banka på ett trumskinn. Men som förste cellist är det min sak att hålla mig till ren cellomusik och ingenting annat. Att spela gitarr på en cello är inte musik utan bara trams. Det var därför de andra cellisterna gjorde det – de tyckte det var skoj.

direktören Men skandalen! Ta då hänsyn till era kolleger! Musiken är ju skriven sådan!

cellisten Ja – av Stockhausen.

direktören Men han är ändå etablerad och världsberömd och spelas överallt i hela världen!

cellisten Motvilligt, och det låter aldrig bra.

direktören Och programmet är fixerat, vi kan inte ändra på det, och vår världsberömda dirigent kommer hit och kan inte se en utebliven första cellist på podiet bara för att det är Stockhausen!

cellisten Det är deras fel som valde programmet. Jag är tyvärr inte ensam. Bruno Walter vägrar konsekvent dirigera atonal musik. Ernest Ansermet också. Kurt Atterberg vill inte ha med den att göra. Till och med vår egen chefsdirigent Sixten Eckerberg tar avstånd från den. Kort sagt, ingen tycker om den, och den kan aldrig bli musik, då den inte är musik.

direktören Ut med dig och dina later, din förbannade diva!

(Cellisten reser sig, bugar sig artigt och går ut.)

Vad ska vi göra? Vi kan inte ändra på programmet. Det är bara han som inte samarbetar, och vi kan inte sparka vår förste cellist.

repetitören I värsta fall får vi låta en annan cellist inta hans plats.

direktören Ja, det är väl enda lösningen. Hoppas den bara blir tillfällig.

Scen 2. Påsk 1962 i Trefaldighetskyrkan i Oslo.
Laudate Dominum av Mozart framförs i arrangemang för orgel, violin och solo.

en besökare Vad är det för en sopran som sjunger så himmelskt vackert?
en annan Vem tror du?
den förre Vi har ingen sådan sopran i Norge, och det kan inte vara Birgit Nilsson.
Är hon dansk?
den andre Det är en gosse.
den förre (förvånad) En norsk gutt?
den andre Nej, svensk.
den förre Det fattades bara.

Musiken fortsätter medan scenen växlar till en annan:

En hage bland träd, buskar och kaninburar.

En gosse kommer in.

busen (en robust ung man) Var inte rädd, lille vän. Kom fram. Är du nyfiken på burarna?

gossen Är det duvor eller kaniner?

busen Kom och se. Vad gör du så långt borta hemifrån?

gossen Jag drar mig för att gå hem efter skolan då min storebror bråkar med mig så.

busen Så du kom hit i stället. Ja, här är det lugnare. Kom fram och titta på mina burar.

(När gossen kommer fram faller busen honom till marken bakifrån, överfaller honom, munkavlar honom med gossens egen halsduk och våldtar honom effektivt, medan musiken kulminerar. Scenen bör varvas med återgång till kyrkan och close-up på gossopranen.)

rösten (som bakgrund, gossen Christer som fullvuxen) Är detta er uppfattning om skönhet, o människor, som icke mer än ett objekt för våldtäkt, kärlek som icke mer än kroppslig tillfredsställelse, oskuld som bara något att kränkas med våld, och sex som enda relationsspråk? Är detta ert liv, o människor, så tar jag avstånd därifrån för gott, ty jag vet att det finns något högre, och musiken må leda mig därtill bort från er och er låghet, brutalitet, våldsbenägenhet och totala ignorans.

busen (efter fullbordad våldtäkt) Gå nu inte och berätta detta för någon, för ingen kommer ändå att tro dig. Du blir bara stämplad som galen då.

(Gossen springer iväg, stapplande och bedövad. Musiken i kyrkan tar slut.)

Scen 3.

pappan Nej, du får inte bli musiker. Det är för osäkert.

sonen Men jag vill ingenting annat och kan ingenting annat.

pappan Du kommer aldrig att kunna försörja dig på musik. Det är för smalspårigt. Du måste ju gifta dig och få barn och föra släkten vidare, och för det behövs en tryggad existens med ett solitt yrke. Du måste läsa juridik. Du har inget val.

modern Var då inte så hård, Max. Han läser ju partitur som hans kamrater läser Kalle Anka. Han har ju begåvningen, som förpliktar.

pappan Han kan alltid ha musiken som hobby. Många framstående musiker jag känner blev läkare, jurister, psykologer och psykiatriker men övergav aldrig musiken för det. Tvärtom, deras solida yrken möjliggjorde det för dem att behålla den utan att bli socialfall eller alkoholister på kant med samhället.

modern Du är tyvärr inte myndig, Christer. Du får inte bestämma själv, och din far har nu bestämt det så här.

sonen (gråter)

pappan Du kommer över det, min son. En dag när du är äldre och har ditt på det torra med en lycklig familj i en villa som vår kommer du att vara mig tacksam för att jag bestämde det för dig, och du kommer att ge mig rätt.

sonen (sväljer gråten) Det får vi se då. (*skyndar ut*)

modern Är du verkligen säker på att du gör rätt?

pappan Naturligtvis. Vad far gör är alltid rätt. Jag kan inte ha fel. Han får behålla musiken men kan samtidigt ha en trygg existens hela livet. Musiken som hobby är fullkomligt ofarlig. Men titta på alla dessa jazzmusiker som blir alkoholister och drogmisbrukare, titta på alla arbetslösa proffsmusiker som slutar som kroniska socialfall, titta på alla gamla patetiska musiker som tagit slut och inte längre kan förnya sig och inte längre betros med några uppgifter. Allt detta slipper han, men han behöver aldrig skiljas från musiken.

Scen 4.

läraren Så du vill utbilda dig till kompositör?

Christer Ja.

läraren Det finns knappt någon sådan utbildning i Sverige. Du måste då söka till Musikhögskolan i Stockholm, men du måste behärska åtminstone två instrument. Vad kan du mer än piano?

Christer Ingenting än så länge, men jag tar orgellektioner.

läraren Inträdesproven till kompositionsklassen på Musikhögskolan är rigorösa. Ytterst få kommer in, och även om man kommer in blir det vanligen aldrig någon kompositör av resultatet. De flesta får aldrig jobb och slutar som socialfall.

rådgivaren Du kan alltid utbilda dig till musiklärare. Många kompositörer går den långa vägen genom ständig vidareutbildning till kantorsexamen, musikdirektör och kapellmästare.

Christer Men jag vill bara komponera.

läraren Han vill ha allting genast. Då är det kört. Sverige är inte till för sådana.

rådgivaren Ge honom en chans. Han är begåvad och har ambitioner.

läraren Just sådana lär råka ut för de värsta krokbenen, de är särskilt tacksamma att mobba, och avunden gör allt för att sabotera hela deras liv. Tro mig, gosse, det du vill är ingenting realistiskt att satsa på. En klar begåvning är överkvalificerad från början och därför tabu och fritt villebråd för alla medelmåttors motstånd och illvilja.

rådgivaren Ge honom en chans.

läraren Nåväl, vi ska höra vad han kan. Vad kan du?

Christer Huvudsakligen Chopin.

läraren Bra. Dra några ballader.

(*Christer sätter sig vid pianot och inleder fjärde balladen.*)

läraren (avbryter efter den långa inledningen) Det är bra, det räcker. Du har rätt känsla och anslag. Fortsätt. Men gå din egen väg. Alla andra vägar kommer bara att vara dig till hinder. Det är tyvärr det bästa råd jag kan ge dig.

Christer (reser sig snopen) Inga utbildningsförslag?

läraren Du kan spela. Fortsätt med det, och håll dig till det. Du har anlag för självutbildning, och tyvärr tror jag inte Sverige har något bättre alternativ att erbjuda. Det får du själv se när du fortsätter längs musikens törnbeströdda väg av mest bara motgångar, oförstånd, likgiltighet och musikalisk analfabetism, där väldigt få över huvud taget fattar något.

(*Christer går med rådgivaren*)

rådgivaren Tack för att du alls ville lyssna på honom.

läraren Tyvärr finns det inget hopp för honom. Han är begåvad.

Akt II scen 1.
På kyrkoherdens kontor.

Prästen Du är sen.

Christer Helst ville jag inte komma alls.

Prästen Det är inget att vara rädd för. Allt du behöver göra är att skriva under ett papper.

Christer Får jag läsa igenom det först?

Prästen Naturligtvis.

(Christer studerar dokumentet.)

Tråkigt att det skulle sluta på det här sättet, men du har bara dig själv att skylla. Du får i alla fall lön till och med denna månad.

Christer (tittar bedövad upp) Jag kan inte skriva under det här.

Prästen Du måste.

Christer Vem kan tvinga mig?

Prästen Det är din enda chans att stanna kvar.

Christer Och vilken organist skulle kunna stanna kvar på sådana villkor?

Prästen Det är rimliga villkor. Det är bara en omplacering. I stället för ensam organist blir du andre organist och får då rätta dig efter den du har över dig.

Christer Men vilken musiker kan mera arbeta i en kyrka som uttryckligen förbjuder honom att framföra egna kompositioner och att över huvud taget sjunga?
(pekar på pappret)

Prästen Du har inget val. Det måste bli så. Kyrkorådet har gett mig fria händer. Du har inte kunnat samarbeta. Du har framfört egna kompositioner utan lov...

Christer Varje gudstjänst kräver improvisationer.

Prästen Vettlösa kompositioner som inte passat in, enligt sakkunnigheten.

Christer Vem är sakkunnigheten?

Prästen Det spelar ingen roll.

Christer Herr kyrkoherde, jag har arbetat i femton månader i er kyrka, de tio första med en lön av 600 kronor i månaden före skatt, de senaste fem för 800. Kyrkorådet gav er fria händer i höstas att skriva kontrakt med mig, ja, ni anmodades att göra det men gjorde det ändå aldrig. Ingen har klagat på min musik. Tvärtom var alla enbart uppskattande, till och med under julen, fastän jag då förbjöds att använda min nya mäsas.

Prästen Den var på latin.

Christer Ja, och det är bara därför jag blir avskedad nu, för att jag velat återupprätta någon latinsk kyrkomusik över huvud taget, som dock genom seklerna varit den katolska kyrkans främsta adelsmärke i liturgin, till skillnad från protestantiska kyrkors vulgära folkmässor. Men ni bara inte vågar.

Prästen Enligt andra vatikankonciliet skall folkspråket användas i gudstjänsten.

Christer Vilket i praktiken lett till att latinet utrotats ur katolska kyrkan! Den har blivit lika vulgär som vilken protestantisk fattig ödslig trist begravningskyrka som helst!

Prästen Och du undrar över att du blir avskedad?

Christer Nej, jag vet varför jag blir avskedad. Jag blir avskedad för att jag tagit egna initiativ i kyrkomusiken, för att jag vågat framföra egna helt tonala kompositioner, för att jag inlett samarbete över gränserna med kyrkans andra körer, de ungerska, slovenska, polska, kroatiska och ungdomskörerna, och för att jag vågat införa solonummer i gudstjänsten under nattvarden, som till exempel sakrala sånger av Schubert, Bach, Gounod och Mozart, som inte sjungits här på fjorton år sedan andra vatikankonciliet släppte fram en syndaflod av kulturförintelse över kyrkan!

Prästen Du fattar väl att jag måste avskeda dig? Du har ju inte kunnat samarbeta. Du har aldrig lytt mina direktiv.

Christer Jag har samarbetat hela vägen, men du har aldrig gett mig några direktiv, utom ett och annat förbud, som jag tvingats finna mig i och lytt. Ändå avskedar du mig. Hur mycket får min efterträderska i lön?

Prästen Det har du inget med att göra. Hon har en akademisk utbildning.

Christer Och därför får hon sex tusen i lön. Vilka gudstjänster kommer hon att spela på?

Prästen Alla de väsentliga.

Christer Alltså inte på kroaternas, polackernas, italienarnas, tjeckernas och slovenernas.

Prästen Hon spelar på ungrarnas.

Christer Ja, och hon spelar också på homosexuella nattklubbar.

Prästen Du är patetisk. Du är styrd genom vreden av ditt mindervärdeskomplex. Du blir avskedad helt enkelt för att du är inkompetent.

Christer Var det då inkompetent av mig att på eget initiativ trycka upp en ny psalmbok åt församlingen, som den saknat i fjorton år?

Prästen Den behåller vi, men som nunnorna sade, vi bad inte om den.

Christer Vad du presenterat för mig är inte något konstruktivt förslag för att jag skulle kunna fortsätta arbeta här som musiker, utan ett ultimatum, som inte bara tvingar mig bort från din kyrka men som måste få mig att ifrågasätta hela kyrkans trovärdighet.

Prästen Jag hoppas du förblir katolik.

Christer Och det kan du med att säga efter att ha sparkat mig ut ur din kyrka efter femton månaders hårt självupppoffrande arbete för musikens skull, vilket du avfärdar som inkompetens? Genom dig som kyrkans företrädare har din kyrka maximalt förolämpat allt vad musik heter med att skrota mig som musiker. Hur tror du då att jag vidare som musiker skulle kunna ha något förtroende för en sådan kyrka? Jag har troget och träget tjänat kyrkan och musiken här i femton månader. Från och med nu blir det bara musiken jag tjänar, då din kyrka i mina ögon har förlorat all trovärdighet som den totala svekfullheten mot sina egna traditioner. (*reser sig upp och går*)

Prästen Så blev vi av med honom. Jag måste kolla det där han sade om att hon spelar på bögklubbar. Det spelar för resten ingen roll. Vad har vi med det att göra? Huvudsaken är att hon sköter musiken åt oss, inte bråkar, inte kommer med egna initiativ eller några egna kompositioner. – Jag undrar om han genomskådat mig och fått veta att jag har en älskarinna? Det vore inte bra om församlingen fick veta det. En katolsk präst ska ju vara gift med sin församling. Jag tror att jag blev av med honom i tid innan han fick veta det. Det är nog bäst att jag håller honom uteläst från kyrkan. – Ändå kommer många att sakna honom. Han sjöng i alla fall rent, och han gjorde sig aldrig skyldig till musik som inte var melodisk och vacker. Hmm! (*fortsätter fundera*)

Scen 2.

Christer Förlåt mig, men vad menar du?

Julia Vad menar du?

Christer Situationen.

Julia Vilken situation?

Christer Du sov med Björn i natt.

Julia Än sen då?

Christer Jag trodde att vi levde tillsammans.

Julia Än sen då? Får jag inte göra vad jag vill? Är inte vårt hem öppet för vem som helst?

Christer Jo, men ändå... Vi har ju ändå varit tillsammans ett halvår, och jag har gjort allt för dig och till och med utgett dig för att vara min hustru...

Julia (plötsligt arg) Vad menar du? Du har ju aldrig velat ha sex med mig!

Christer (försiktigt) Är inte kärleken viktigare – än sex?

Julia Men varför har du inte sagt någonting? Du har aldrig sagt att du älskar mig.

Christer Jag trodde det var självklart efter allt jag gjort för dig.

Julia Och vad har du då gjort för mig?

Christer Betalat hela hyran för sex månader, fastän jag inte har råd med den som arbetslös. Betalat din stereo, som du inte hade råd med...

Julia Du har gått för långt, Christer. Du har kallat mig din hustru inför andra utan mitt medgivande. Du har betalat mina räkningar bakom min rygg. Vad har du mera gjort bakom ryggen på mig?

Christer Ingenting. Bara lidit.

Julia Hör på den! Du tror visst att du är någonting! Det var all right så länge du arbetade i kyrkan, och vi hade det underbart så länge jag fick sjunga med dig där. Men du fick sparken, och vad har du gjort sedan dess? Bara grävt ner dig i ditt eget misslyckande!

Christer Jag hoppas ännu kunna komma tillbaka. Jag hörde hemma där, och jag är katolik. Din väninna som nu är anställd där för en förmögenhet och så hårt kontrakterad att hon bara kan sluta när hon själv vill är protestant, och ingen tycker om henne. Kyrkoherden har fått nervsammanbrott och flyttat ihop med en bulgarisk fränskild kvinna. Hela församlingen är i uppror och kaos. Många vill ha mig tillbaka. Och mitt piano står fortfarande där på läktaren och väntar på mig.

Julia Som du är utelåst ifrån. Du är förlorad, Christer. Jag sticker till Paris i morgon med min älskare. Han kan åtminstone betala för mig. Själv blir du väl utkastad härifrån när du inte längre kan betala hyran.

Christer Jag älskade dig verkligen, Julia.

Julia Ja, men inte längre, för du är bankrutt och kroniskt arbetslös, och ingen vill ha dig. Du är oduglig.

Christer Jag ville aldrig ha sex med dig förrän vi var lagligt gifta och jag kunde försörja dig.

Julia Du hänger inte med i tiden, Christer. Ingen gifter sig längre. Vem som helst har sex med vem som helst, och även om jag var gift med dig hade jag haft rätt att ha sex med någon annan. Vi får se hur länge min Pariskille håller. Han kanske gifter sig med mig. Håller han inte tar jag mig en annan. Jag är bara rationell, Christer. Det är inte du, som håller fast vid omöjliga ideal, och det med en krampaktighet som trotsar Don Quijote. Jag kan bara förakta dig och håna dig. Tack för att du lät mig bo här gratis. Vi ses kanske någon gång. Nu måste jag passa mitt flyg till Paris. Hej då. (*sticker*)

Christer (sätter sig förkrossad med huvudet mellan händerna) Var då allt vad jag någonsin gjort för musiken helt förgäves? Är man fördömd bara för att man är trogen sina ideal – och i motsats till alla andra vågar offra sig för dem? Vem har inte svikit mig av alla jag trodde på? Ingen! (*efter en stund, förtoivlad*) Julia!

Scen 3. Hos rabbinen.

*Rabbinen sitter vid sitt skrivbord och röker.
Christer kommer in och slår sig ner framför honom.*

Rabbinen Hur länge har du varit med oss nu?

Christer Snart fem år.

Rabbinen Har du aldrig tänkt på att sluta?

Christer Varför skulle jag sluta?

Rabbinen Är du då blind för situationen? Du spelar bara för gamla gubbar här. Damkören du leder är otidsenlig. Fler och fler vill ha äktjudisk musik och inte bara Lewandowskis gamla tråkiga kompositioner. Fler och fler vill inte ha en anställd katolsk organist och en damkör av anställda protestanter. Hela musiketablissemanget med dess förstelnade traditioner här är en anakronism.

Christer Men det är en levande tradition. Den liturgiska musiken här i synagogan har varit intakt i 130 år sedan Smetanas gode vän Çapek var organist här. Ni har nästan alltid haft katolska organister, de har trivts och därför stannat kvar så länge, ofta i mer än 20 år. Innan jag tillträdde hade ni bara haft fyra organister här allt som allt under 125 år!

Rabbinen Men ingen av dem var judar, och vi vill ha mer judisk musik – helst utan orgel. Jag råkar vara en ortodox rabbin, och jag är anställd här för att tillvarata judarnas intressen. Jag upplever det som förnedrande att behöva sjunga tillsammans med anställda goj-damer.

Christer Om jag går blir det väldigt svårt att återupprätta den tradition jag representerar. Jag har älskat musiken här. Jag visste från början att du ämnade göra vad som helst för att få bort oss, bara för att vi var anställda icke-judar, men jag beslöt att hålla god min och försöka samarbeta. Jag har icke klagat på vårt samarbete. Vi har ju nästan blivit goda vänner, fastän vi står på olika sidor om musiken.

Rabbinen På lördag kommer jag att hålla en predikan där jag kommer att försvara min presidents attack mot Libyen. Jag kommer därmed att markera församlingens solidaritet med den amerikanska politiken.

Christer Det är inte ditt fel att du är amerikan, men om du från predikstolen på en sabbat försvarar mord på oskyldiga kan jag inte fortsätta arbeta här. Jag kommer att avgå i protest omedelbart. Sedan får du ta konsekvenserna av att bli utan organist. Det här är en liberal församling som alltid haft orgel till gudstjänsterna. Om du vill tvinga mig att bryta den traditionen är ansvaret ditt.

Rabbinen Jag tar på mig det ansvaret.

Christer Du är vansinnig med din biskopslön och som dessutom kräver en villa vid kusten i Bohuslän, medan du samtidigt yrkat på att min lön av 1500 i månaden inte skulle höjas.

Rabbinen Du har ingen utbildning.

Christer Men jag har spelat här och lett kören i fem år.

Rabbinen Du har ändå ingen utbildning. Det har jag.

Christer (reser sig) Jag beklagar din brist på mänsklighet och sunt förnuft. Om du försvarar Reagans Libyenkrig på sabbaten under pågående gudstjänst ser ni mig aldrig mera här.

Rabbinen Det kommer alla vi ortodoxa rättrogna att vara tacksamma för.

Christer Inget tack således alls för mitt arbete här, bara ett tack för att jag slutar?

Rabbinen Ditt försvinnande kommer att underlätta vårt avskedande av kören. Sedan blir det äntligen fritt fram för judisk musik här – utan orgel.

Christer Och utan ordning. Lycka till, rabbi. Jag kan bara två mina händer och fortsätta ägna mig åt musik där den inte riskerar att bli trakasserad. (*går*)

Rabbinen En goj mindre. (*röker*)

Scen 4.

Ryslig hårdrockmusik (*Sex Pistols*) när Christer klappar på en dörr. Han får bulta på länge. Till slut öppnas dörren av en hårdkokt naken man med kniv i försvarsberedskap.

Mannen Vad fan vill du?

Christer Kan du dämpa musiken? Det dånar i hela huset.

Mannen Vad fan skulle jag göra det för?

Christer Det är sent, och somliga vill sova.

En kvinna (bakom mannen, i lägenheten, naken i sängen) Vem är det?

Mannen Det är bara den där misslyckade idioten ovanpå, som inte tål musik.

Kvinnan Be honom dra åt helvete.

Mannen Det är ju det jag gör.

Christer Ursäkta mig, men huset är lyhört, och du spelar alltid hård musik för högsta volym sent på nätterna.

Mannen Det är ju därför vi bor här, din byfåne. Det är ju ett rivningshus. Visste du inte det? Därför har vi råd att bo här och på våra egna villkor, och då har vi också all frihet. Det är bara du som har ont av hårdrocken. Alla andra njuter av det.

Christer Nej, de skiter i det, för de är alla utslagna av narkotika.

Mannen Drick sprit själv, så ska du se att du mår bättre och slutar bekymra dig för vad andra spelar.

Christer Men jag är musiker! Jag behöver sova, och ert oväsen förintar min koncentration!

Mannen Det är din sak. Det skiter vi i. Är du inte nöjd, så gå och häng dig på vinden, som din kollega jazzmusikern gjorde förra månaden. Det var du som borde ha gjort det och inte han.

Kvinnan (bakom i sängen) Kan du inte köra bort honom?

Mannen Det är ju det jag försöker göra, för helvete! Sätt upp volymen, din satmara, så hör han musiken där uppe bättre! Det är det han ber om! Stick nu, pysen! Min kniv sticker långt och djupt.

Christer (inser att situationen är hopplös, ger upp, lämnar utan ett ord vidare)

Kvinnan Vad ville den skitstöveln?

Mannen Han tål inte musik fast han är musiker. Han måste vara miljöskadad. Sätt upp volymen lite högre, tjockis, så att han inte kan undgå att höra den bättre.

(Musikvolymen skruvas upp ytterligare, och mannen skrider till fortsatt verk med kvinnan i sängen.)

Akt III scen 1.

En annan enkel bostad i ett rivningshus.

Christer spelar ett stycke för en besökare.

Besökaren (när stycket avslutats) Det här var något annat än din vanliga Schubert-Schumann-repertoar. Var det eget?

Christer Det var inledningen till min femte ballad.

Besökaren Vad har du gjort med den?

Christer Spelat den.

Besökaren Ja, det vet jag nog. Det har jag ju hört dig göra, och det kan ingen ta ifrån mig. Jag menar, har du försökt få den förlagd?

Christer Nej.

Besökaren Och varför inte det?

Christer Vem skulle jag vända mig till? Jag har inga kontakter i musikvärlden mera. Katolska kyrkan och synagogan har slängt ut mig. Jag är inte välkommen i

Konserthuskören längre efter att jag protesterade mot ett atonalt bluffstycke, som ingen tyckte om och som var rena tortyren för alla sångare, så att till och med repetitören avgick, men ordföranden tolererade inte kritik. Hela etablissemangen består bara av intoleranta atonalister, och för att komma fram som kompositör över huvud taget måste man skriva atonalt skräp och delta i kvalificerat missljud. Det enda jag kan göra som kompositör är att hålla mig ifrån det etablerade barbariet och envist men hårdnackat arbeta vidare tonalt på egen hand.

Besökaren I fattigdom och misär utan egen bostad inneboende på andras villkor. Vem är det du hyr av egentligen?

Christer Har du otur får du träffa henne om hon kommer hem. Hon kommer vanligen i sällskap med en väninna.

Besökaren Är hon lesbisk?

Christer Om.

Besökaren Säg inget mer. Tillbaka till huvudfrågan. Men inser du inte ditt ansvar? Som tonal kompositör, och som sådan unik i denna djungel, som du kallar det, av etablerat atonalt barbari, så är ditt ansvar som melodiker fruktansvärt, och du måste göra något av det. Du kan inte bara sitta här i slummen och begrava dig själv levande.

Christer Jag arbetar och hårt.

Besökaren Det räcker inte. Du måste komma ut.

Christer Hur?

Besökaren Har du ens försökt få någon tonsättning förlagd? Har du ens skickat in något till någon musikalisk auktoritet?

Christer Jag känner ingen utom lokala sådana. Jag har försökt med Carl Tillius. Han svarade aldrig, då han visste hur chanslös all tonal musik är idag. Guido Vecchi gav mig en del goda råd. Många har uppmuntrat mig, men ingen har erbjudit mig något eller visat mig någon möjlighet.

Besökaren Så du bara sitter och pular.

Christer Nej, jag gör inspelningar också. Inte alla kan läsa musik, men alla kan höra musik, och är den bra och tillräckligt tonal kan den gå hem hos vem som helst.

Besökaren Du tänker på dina hemmagjorda bandinspelningar.

Christer De kan kopieras. Det är den enda väg ut jag har.

Besökaren Spelade du inte offentligt någonstans?

Christer Jo, varje söndag på Röda Korset, men besökarna där var nästan bara gamla tanter som mest bara ville prata för sig själva och kände sig störda av Beethoven och Chopin och sådant.

Besökaren Hur länge stod du ut där?

Christer Alltför många år.

Besökaren Och du spelade gratis.

Christer Naturligtvis.

Besökaren (suckar) Du är som en levande upplaga av den fattige Parisstudenten, som skrev den vackraste visan om kärleken, som aldrig ens kom på pränt. *(en dörr går)*

Christer Nu kommer hon.

Besökaren Din hyresvärdinna?

(Denna gör plötsligt entré, en plufsigt ung matrona med ful förskrämd väninna.)

Matronan Jag visste inte att du hade besök. Har du börjat dra hem homosexuella partners nu också?

Christer Förolämpa inte mina gäster. Det här är en landsman och kollega till mig.

Besökaren (reser sig, vinnlägger sig om att vara oantastligt artig) Samuel, musikstuderande.

Matronan Har Christer pratat skit om mig nu igen? Det gör han alltid bakom ryggen på mig!

Besökaren Han har inte ens antytt något om er privata läggning.

Matronan (till Christer) Vi behöver köket nu och kommer sedan att ägna oss åt våra privata övningar, så det är lika bra att din gäst går med en gång.

Besökaren Ursäkta mig, men det brukar heta här i Sverige, att gästen har alltid rätt. Om jag en gång är en gäst så har jag väl vissa rättigheter, till exempel att stanna kvar så länge min värd Christer här inte har något emot det?

Matronan Sticker du upp, din förbannade manschauvinist?

Besökaren Som alltid i damers sällskap strävar jag efter någon saklighet då en sådan alltid tycks saknas i allt damsällskap, i synnerhet hos militanta feminister.

Matronans väninna Jag går, Linda.

Matronan Det gör du inte alls. *(till Christer)* Kör ut din bögpartner genast, Christer. Han borde förstå att han inte är välkommen.

Besökaren (till matronans väninna) Jag föreslår, syster, att vi går ut härifrån tillsammans, så får din väninna och min vän vara i fred och göra upp själva. *(Flickan går genast.)* Vi ses senare, Christer. *(går)*

Matronan (ensam med Christer) Nu flyttar du ut härifrån. Jag kan inte ha dig här längre, hur mycket du än har betalat hyran i förskott.

Christer Jag måste ha någonstans att flytta till. Du kan inte köra ut mig på gatan.

Matronan Kan jag inte? Jag gör det om jag måste!

Christer Ingen tvingar dig.

Matronan Jo, du, med din odräglighet.

Christer Jag har aldrig stört dig, Linda. Jag har konsekvent hållit mig till vår överenskommelse medan du oavbrutet har brutit mot alla punkter i den. Vet du ingenting om mänsklighet och hänsyn?

Matronan Jag skiter i allt vad du går för! Jag tål dig inte! Om du inte flyttar inom denna vecka kommer du en dag att finna alla dina noter och papper sönderrivna och kringspidda i smulor över hela golvet! Och jag tänker inte sopa upp skräpet! Du är inte önskvärd här längre! Begrips?

Christer Är det bara för att du ska få ha dina väninnor i fred och leka man med dem?

Matronan Det är *mitt* hem! Du har inga rättigheter alls! Du har ingenting att påstå!

Christer Så du hotar med rått våld och det av det mest djävulska slaget, nämligen riktat inte mot mig utan mot mitt kreativa arbete.

Matronan Ja, för att du ska fatta att du måste flytta!

Christer Jag ska flytta så fort jag hittar en bostad.

Matronan Du ska flytta nu!

Christer Jag flyttar så fort jag kan. Tjata inte mera om det nu, utan lämna mig i fred.

Matronan Jag tänker tjata ihjäl dig tills du flyttar!

Christer Du är ett skräckexempel för hela feminismen.

Matronan Det skiter jag i, bara du flyttar! *(går och smäller igen dörren efter sig)*

Christer Och du förebrår mig, Samuel, att jag inte gör något för att komma ut. Hur kan jag göra något så länge jag är inspärrad i mitt ödes återvändsgränd av bara otur och motgångar? *(sätter sig vid pianot igen, inleder andra satsen av Beethovens Pathétique-sonat. Matronan kommer ut igen.)*

Matronan (avbryter) Du fattar visst trögt, va? Du ska ut nu!

Christer Men vad går det åt dig?

Matronan Jag har fått nog av dina vibrationer!

Christer Jag lovar dig, jag ska flytta så fort jag kan.

Matronan Nej, du ska flytta nu!

Christer Är du så allergisk mot klassisk musik?

Matronan (ser ett handskrivet notmanuskript på pianot, sliter det snabbt åt sig och river sönder det, kastar ut bitarna på golvet) Fattar du???

Christer (bedövd) Har du då inget uns av mänsklighet kvar?

Matronan Du ska ut!

Christer Inser du vad du har gjort?

Matronan Det skiter jag i. Ni män är alla likadana, och du är inget undantag för att du spelar piano.

Christer Vad har då männen gjort dig, för att du skulle hämnas så grymt på en oskyldig, som aldrig gjort dig något?

Matronan (skriker) Våldtäkt är det enda männen kan!

Christer Jag kan det inte. Men du har här och nu våldtagit mig som musiker, vilket är värre än någon fysisk våldtäkt. Jag vet vad det handlar om. Inte ens om du våldtagits hundra gånger som minderårig av din egen far kan det ursäkta din fullständiga renons på idealism och anständighet. Du kör ut mig för att du ska få ha sex med dina kvinnliga offer. För att du kanske våldtagits, kanske som barn, skyr du inga medel för att våldta vem som helst, men du kan bara vända dig mot oskyldiga, som dina kvinnliga offer och en fattig medellös som jag. Du är ett monster.

Matronan Och du är värre, för du är en man.

Christer Du kör alltså ut mig i natten med våld utan rätt fastän jag betalat hyran i förskott och till punkt och pricka lytt det kontrakt vi båda undertecknade när jag flyttade in på din inbjudan. Och du drar dig inte för att tillgripa så nedriga medel som att förstöra mina kompositioner som utpressning, bara för att du vet att jag ändå inte kommer att ge igen.

Matronan Vårt kontrakt var utan juridisk giltighet.

Christer Typiskt ett monster som du, att använda ren formalism som ursäkt för ditt förtryck. Du är en perfekt representant för hela detta samhälle som är sjukt ända in i hjärterötterna av andlig korruption, där etablerad ateism ersatt all fromhet och respekt för livet, där historielösheten ersatt civilisationsmedvetandet, där atonalismen etablerat sig i konservatorierna och orkestrarna och där den rockmusik som du ägnar dig åt med ditt förryckta tjejbänd slagit ut all melodisk musik från ljudvärlden med att ersätta den med oljud, skrik och öronbedövande hörselskadlighet. Du är sjuk, Linda, lika sjuk som hela det samhälle du representerar med din sexuella besatthet förvriden av perversitet till renaste omänsklighet. Du har vunnit med dina barbarmetoder. Jag lämnar genast för alltid och kommer tillbaka bara för att hämta det du ännu inte förstört av det lilla jag äger. (*går*)

Matronan Där lyckades jag förstöra ett liv till. Vem ska vi sedan bjuda in att bo här under gynnsamma villkor? Det finns inte så många snälla människor kvar att fördärva, men alltid finns det någon.

Scen 2.

Ture Skit i karriären, Christer. Du har det bättre i rännstenen, varifrån man har det enda rätta perspektivet på samhället, och där ändå alla slutar förr eller senare, karriären är det värsta av självbedrägerier och är inget annat än självkorruption till döds. Se alla som gjorde karriärer och särskilt inom musiken. Se Edith Piaf. Ihjälknarkad och ihjäluppen alldeles själv. Se Janis Joplin. Dödssilen direkt vid bara tjugo år. Se alla jazzmusiker och alla de största, Chet Baker, Charlie Parker och alla de andra. Ihjälknarkade och ihjälupna. Till och med Lille Bror Söderlundh. Allt det eländet slipper du, för du kan supa och knarka ihjäl dig utan att göra karriär.

Larsan Du kan göra karriär som alkoholist. Där har du den verkliga framgången. Alla som försökt har lyckats med den karriären.

Ture Anderz Harning, till exempel. Cornelis söp ihjäl sig också med framgång liksom själve Bellman.

Christer Ni bara larvar er. Jag uppskattar er som vänner, men som klassisk musiker måste jag hålla mig nykter. Alkohol och precision går inte ihop, och musik om något kräver och är precision. Fråga vilken annan musiker som helst.

Larsan Bara du inte blir högfärdig får du gärna vara hur nykter som helst, men tyvärr är alla seriösa musiker jag någonsin känt ena odrägliga högfärdsblåsor som inte kan någonting annat än vara petimetriga och kräsna och överkänsliga som överdrivna hypokondriker och fullständigt egofixerade och egotrippade. De lever helt i sin egen värld och känner inga andra.

Ture Tala inte nedsättande om vår kompis musikern på glid. Han är ju ändå för helvete en reinkarnation av Johann Sebastian Bach.

Larsan Hur vet du det så säkert?

Ture Det vet jag. Sånt bara vet man.

Christer Hellre Händel eller Beethoven i så fall.

Ture Med alla deras sjukdomar? Händel var överviktig och hade gikt och problem med hjärtat, och Beethoven var leversjuk hela livet. Bach var åtminstone frisk.

Larsan Men han knullade någonting alldeles förfärligt.

Ture Är det något ont i det då?

Larsan Du känner väl Christers läggning.

Ture Det är ju det som ingen gör. (*till Christer*) Hur hamnade du egentligen ihop med din israeliska älskarinna?

Christer Hon var aldrig min älskarinna.

Ture Men du bodde med henne.

Christer Jag hade ingen annanstans att bo. Hon visade sig vara lesbisk och militant feminist och förskjuten av sin egen familj. Glöm henne. Hon har bara lyckats göra sig ovän med alla som någonsin känt henne.

Ture Och henne stötte du på.

Larsan Otur.

Christer Min enda älskarinna någonsin var musiken. Hon har aldrig svikit mig, och jag har aldrig svikit henne.

Larsan Men henne kan du inte knulla. Du kommer aldrig hem.

Christer Ja, hon är en hård och krävande jungfru som kräver allt och mer därtill som aldrig blir tillräckligt ändå. Det är själva utmaningen.

Larsan Fängelse och livegenskap på livstid.

Christer Men det lönar sig andligt, ty man vinner sin själ.

Ture Ja, den har du, och den kan du aldrig förlora, medan de torra gubbarna i akademierna, som är helt korrumpade av att prostituera sig genom marknadsföringen av musik som ska låta så illa som möjligt för att bli accepterad av snobbkretsarna som ingenting begriper, har förlorat sina själar för evigt för länge sen om de någonsin haft någon.

Larsan Skål för din själ, Christer, och för dess hjärtas eviga melodier.

Christer Det är det som är musik, och fastän jag förlorat allt och karriären gått åt helvete har jag all min musik kvar.

Larsan Lite vin skadar det inte att hjälpa den på traven med.

Ture Så sade Edith Piaf och sjöng sig in i allas hjärtan.

Christer Skål då, vänner, men sedan måste jag hem och arbeta.

Larsan Arbeta inte ihjäl dig bara. Det gör alla som arbetar.

Christer Ingen fara. Jag ska försöka göra det så länge som möjligt.

(*De skålar hjärtligt med varandra.*)

Scen 3. Stockholm, i fängelset.

Beijroth Vi vill bara veta vad du gjorde där uppe på taket.
Ture Det har jag ju redan sagt. Jag gick dit för att be.
Beijroth Be?
Ture Ja, be.
Beijroth Bara be?
Ture Ja, bara be.
Beijroth Men min bästa Ture, du måste ju medge att det verkar suspekt att man hittar dig på taket, en okänd sprängämnesexpert, just som en bomb brisserar i byggnaden.
Ture Gud måste ha hört mina böner.
Beijroth Vad bad du då om? En explosion i huset med så många döda som möjligt?
Ture Jag kom hit för att klaga och överklaga. Ingen ville ta emot mig på något kontor, så jag gick högre upp och ut på taket. Där hemställde jag mitt besvär direkt till Gud.
Beijroth Och vad var ditt besvär?
Ture Att det svenska skattetrycket och systemet är värre än i någon sovjetrepublik, då oskyldiga blir skönstaxerade för ingenting, för att de inte förtjänar någonting, varför myndigheterna tar för givet att de inte kan leva på så litet som de uppger och att de därför ljuger, varför de godtyckligt skönstaxeras, ruineras och tvingas bli socialbidragstagare och förtidspensionärer genom sjukdomar ådragna genom myndigheternas och taxeringsrättsystemets trakasserier. Av denna urskilningslösa blindhet drabbas fattiga, konstnärer, ensamstående mödrar med barn, uteliggare och idealister, och staten bara kör över dem och kör ner dem i den sociala köttkvarnen, där de reduceras till nollor och tvångsparasitism på livstid.
Beijroth Hör på här, Ture. Du är en okänd bombexpert. Du kommer till skatteverkets skyskrapa i Stockholm enkom för att bråka. Du avvisas. Du går upp på taket. Då exploderar en bomb i byggnaden. Ingen kommer någonsin att tro att du var oskyldig.
Ture Om jag var skyldig så var det till att Gud hörde mina böner.
Beijroth (till en polis) Ni kan inte hålla honom kvar. Det finns ingen bevisning, och han håller stenhårt fast vid sin kosmiska förklaring.
Polisen Ni menar att åtal inte kan väckas?
Beijroth Han kan sättas fast för allt utom för bomben. Han är en okänd bombman som tidigare fått tre år för sin bombverksamhet, han knarkar för det vildaste, han känner alla landets mest kriminella element, men vi kan inte motbevisa hans story att han kom hit till skatteverket för att klaga på oss hos Gud. Han går fri genom sin totala galenskap eller heliga idioti, om ni så vill.
Polisen Tack för er insats, professor Beijroth. Vi får fortsätta utreda andra trådar i fallet.
Beijroth (reser sig, ser menande på Ture) Skicka hem honom till hans teologiska knarkare i Göteborg.

Akt IV scen 1. Röda Korsets kafé.

En tant (skäller på Christer) Att han inte skäms att äta gratis här!
Christer Det är bara wienerbröd och kaffe. Jag spelar ju ändå gratis för er här.
Tant Spelar! Du slamrar med pianot så att folk inte kan prata!
Christer Jag spelar så tyst och mjukt jag kan.
Tanten Du bara parasiterar!

Christer Jag skulle inte komma hit och spela Chopin och Beethoven för er om det inte fanns några av er som uppskattade det och bad mig komma tillbaka.

Sultana Bry dig inte om henne. Hon är en vanlig hagga som inte fattar något. Vi som lyssnar är enbart tacksamma.

Christer Så du missunnar mig inte en kopp kaffe med wienerbröd som avkoppling mellan verserna?

Sultana Det är skamligt att du inte får betalt för att spela här, så ofta som du gör det. Den andre pianisten är mycket hårdare och tvingar alla kaffetanterna till tystnad, så att de till och med går härifrån, men du spelar riktig musik.

Christer Tack. Vem är du?

Sultana Kalla mig Sultana.

Christer Du har så långt vackert hår.

Sultana Det säger alla.

Christer Men du är den enda som försvarat mig här mot de gormande käringarna, som bara vill prata och inte hör vad jag spelar. Du hör vad jag spelar.

Sultana Jag skulle gärna inleda ett förhållande med dig.

Christer Du är ganska mycket äldre än jag.

Sultana Är du oskuld?

Christer Jag har bara haft otur med mina förhållanden och vill därför ogärna ha ett för mycket.

Sultana Jag är mycket erfaren och slipad. Jag skulle kunna lära dig mycket.

Christer Jag har aldrig sagt nej till en kvinna.

Sultana Jag tror till och med jag skulle kunna bli kär i dig, men du blir i så fall min sista.

Christer Jag vet inte om jag kan älska dig, men jag skulle kunna försöka.

Sultana Ta mig på prov och se vad jag går för.

Christer Du gör mig nyfiken.

Sultana Låt oss lämna det här stället till att börja med. Tanterna här skiter ju ändå i hur vackert du spelar. *(De går.)*

Scen 2. Ett skumt nattklubbsliknande ställe med bar.

Joakim Det var länge sen, Sultana.

Sultana Får jag presentera min senaste vän, Christer.

Christer Är det en av dina före detta älskare?

Sultana Fråga inte så dumt. Du borde väl känna mig vid det här laget.

Joakim Vad får jag bjuda på? Du vet att som vanligt allt vad jag kan stå till tjänst med står till ditt förfogande gratis.

Sultana Du är alltför snäll, Joakim.

Joakim Det är jag inte med vem som helst. Du är en av de få jag vet att jag alltid kan lita på.

Sultana Har du kvar den där exklusiva hemliga baren?

Joakim Naturligtvis. *(försiktigare, menar Christer)* Kan vi lita på honom?

Sultana Jag går i god för honom. Han är grön.

Joakim Han kan inte bli – chockerad?

Sultana Lita på mig.

Christer Vad är det för något?

Sultana Bara ett särskilt bås och kryp-in för särskilda kunder.

Joakim Hur länge vill ni disponera den? Räcker en timme?

Sultana Det blir bra. Christer och jag är effektiva.

Joakim Min särskilda bar är din, Sultana.

(öppnar en hemlig dörr, och scenen öppnas till vad som verkar vara helt enkelt en annan bar)

Då lämnar jag er ensamma. Njut så mycket ni kan. *(visar in dem, går och stänger dörren diskret efter sig)*

Christer Vad är det här för ett ställe?

Sultana Joakim är en gammal god vän till mig. Vi har alltid brukat hjälpa varandra. Han är nummer ett i staden när det gäller nattklubbar. Han har tillgång till allt och är betrodd överallt och går aldrig över gränsen.

Christer Läste jag inte något i tidningen om honom en gång i en artikel som han själv hade skrivit om sina nattklubbar och sexklubbar och drogklubbar och allt möjligt.

Sultana Det var länge sen. Jag tror den artikeln var hans livs enda indiskretion. Vad vill du ha? Här finns allt du kan önska dig.

Christer Jag ser det, men jag nyttjar inte sådant, Sultana. Du menar inte att han kan bjuda ut sådant till vem som helst och helt öppet?

Sultana Han är inte ensam. Andra har mera utstuderade drogbarer. Här kan du röka vad du vill, injicera vad du vill och inhalera vad du vill, men utbudet är bara fundamentalt, bara det nödvändigaste. Han kör inte med olika sorter och grader av cannabis, kokain och heroin.

Christer Vad är det för ett ställe du har fört mig till?

Sultana Det är verkligheten, Christer. Det är njutningarnas paradiset. Njutningen är en konst. Det gäller att ta för sig utan att någonsin gå till överdrift. Joakim har alltid hållit balansen och aldrig gått för långt. Jag kan också hålla balansen. Jag kan ta vad som helst utan att riskera att bli beroende.

Christer Och gör du det också?

Sultana Bara i gott sällskap.

Christer Jag kan inte hålla dig sällskap vid – drogbaren.

Sultana Du slipper. Vi klarar oss bra ändå. Men ett glas rödvin tackar du väl ändå inte nej till?

Christer Så långt kan jag gå för sällskaps skull.

Sultana Då tar vi ett tillsammans. *(håller upp och smusslar omärkligt ner ett medel)* Håll till godo, Christer. Vi har haft en god middag, så vi borde kunna slappna av och njuta nu.

Christer Jag ser att här finns alla faciliteter. *(indikerar menande en lyxsäng tydligt avsedd för endast ett ändamål)*

Sultana Vi måste prova den.

Christer Du tar mig med på sällsamma resor och äventyr, Sultana.

Sultana Jag bara delar med mig av min erfarenhet. Drick upp, så går det bättre.

Christer Berätta om din professor i Syrien. Varför övergav du honom?

Sultana Jag har alltid övergett mina män, Christer, så fort de inte kunnat ge mig något mera, eller när de blivit tråkiga och börjat upprepa sig. Man får ju inte stagnera.

Christer Hur många män har du haft?

Sultana Noga räknat vet jag inte. Statistiskt sett tre äktenskap och tio förlovningar.

Christer Och du övergav dem alla?

Sultana Utan undantag. Kom nu, Christer. Älska mig. Visa vad du går för.

Christer Vad har du blandat i drinken?

Sultana Tänk inte på det. Ge mig ett skjut så att jag får känna att jag lever.

Christer Allting virvlar för mig.

Sultana Det går lättare för dig då. Jag måste ju utbilda dig från början. Du kan ju ingenting.

Christer Har jag inte gett dig min kärlek?

Sultana Vad är kyssar och dikter? Oskyldigt trams! Visa att du är en man!

Christer Men meningen bakom dem! Förstår du inte känslodjupet i mina dikter?
Sultana (skrattar) Vilket barn du är! Fram med kuken nu! Jag kan ju se att den är hård tillräckligt.
Christer Sultana, du är för het på gröten.
Sultana Det kan man inte vara. Man kan bara vara för sval och för trög. Du måste komma i gång bara. Sedan kan du aldrig sluta.
Christer Du känner mig inte.
Sultana Sluta prata någon gång och kom till saken!
Christer För mig är kärlek något mycket mer än bara kött och sex.
Sultana Det enda som betyder något i kärleken är det konkreta.
Christer Jag är inte bara en köttklump.
Sultana Jo, vare sig du vill det eller inte, och din lem är beviset, och den kräver att få känna att den lever. Kör in den nu!
Christer Sultana! Forcera mig inte!
Sultana Jag vill bara hjälpa dig.
Christer Släpp!
Sultana Den kan bli hårdare! Reagera, för helvete!
Christer Nej! (*sliter sig, helt naken, från henne*) Sultana, du går för långt!
Sultana Jag ville inte göra dig illa. Bara hjälpa dig på traven.
Christer Du vet ingenting! Detta var rena våldtäkten men i omvänd ordning!
Sultana Vad vet du om våldtäkt, som aldrig legat med en kvinna tidigare?
Christer Sultana, jag kan aldrig gå i säng med dig mer.
Sultana Men vad går det åt dig? Vad är det för fel på dig?
Christer Sådant som inte kan uttryckas i ord då dess smärtor är för djupa och såren för obotliga för att ens tåla att vidröras...
Sultana (kallt) Vad är problemet?
Christer Jag vill aldrig göra dig illa, Sultana, men med din forcering av din kärlek har du väckt något till liv i mig som aldrig borde ha vidrörts, en vrede så fruktansvärd att jag aldrig kan uttrycka den och aldrig kan vistas i någon människas sällskap när den riskerar att komma fram. Farväl, Sultana. Jag måste gå. Hälsa Joakim från mig. Jag ska vara diskret, men jag kan aldrig mera riskera att träffa dig. (*drar snabbt på sig kläderna och går*)
Sultana (när han försounnit) Kära hjärtanes! Han måste ha blivit våldtagen som gosse!

Akt V scen 1. På sjukhuset.
 Christer besöker en sängliggande jämnårig patient.

Patienten (blir varse att Christer står bredvid honom) Christer! Hur visste du att jag låg här?
Christer Varför har du inte sagt något?
Patienten Jag såg ingen anledning. Jag trodde jag skulle klara det.
Christer Hur långt har det gått?
Patienten Hur mycket vet du?
Christer Att läkarna har gett upp.
Patienten Den var elakartad från början. Läkarna misskötte mig från början. De väntade i nio månader med att ge mig besked.
Christer Jag vet. Försummelsen är oerhörd. Så gör man inte om det finns en risk att det är cancer. Man tar reda på saken genast och inleder behandlingen genast om det är det.
Patienten Jag hamnade bredvid stolarna, som alla undantagsmänkor gör i detta samhälle. Du har alltid gjort det själv. Hur mycket vet du om sjukdomen?
Christer Vem vet något om den förfärligaste av alla sjukdomar?

Patienten Den smög sig in i mig. Jag hade ingen chans från början. Jag vet hur det började. Jag hade ingen chans från början. Jag dödsdömdes av ödet från början.

Christer Malignt melanom behöver inte vara så allvarligt, om man bara upptäcker det och åtgärdar det genast.

Patienten Det var där det sket sig. Jag fick det i ändtarmen, Christer.

Christer Ändtarmen?

Patienten Det var därför läkarna inte själva ville tro på det först. Det var för ovanligt.

Christer Säg inte att du också...

Patienten Vad då, Christer?

Christer Du menar inte att du vet hur det uppkom?

Patienten Jag vet precis, Christer. Det är mitt livs största skam, fastän jag var oskyldig själv. Men jag har koll på läget. Jag vet precis hur det har gått till och varför det har stannat kvar. Man blir aldrig av med en våldtäkt, allra minst om man var en pojke och ett barn. Enda sättet att äntligen bli av med den är att dö ifrån den. Det får jag göra nu.

Christer (sätter handen för ansiktet, sätter sig äntligen, förkrossad) Albert, jag råkade ut för samma sak.

Patienten Men du var inte korgosse. Du råkade inte ut för prästerna.

Christer Var det en präst?

Patienten Ja. Han uppsökte oss i kolonin. Jag var inte den enda gossen han försökte få med sig, men jag var snällast och fogligast.

Christer Du menar italienska kolonin i Kviberg?

Patienten Ja, vi bodde ju där då bland SKF-arbetarna. Vi hade det bra där. Det var mina bästa år, tills det där hände... Men vem råkade du ut för?

Christer En vanlig buse.

Patienten Det var alltså en faktisk våldtäkt med våld, och inte bara vänlig övertalning?

Christer Ja.

Patienten Har du någonsin kunnat tala om det för någon?

Christer Aldrig.

Patienten Inte jag heller. Men det var nog värre då i mitt fall. Det var vår bästa präst. Alla älskade honom och litade på honom. Jag lät mig förföras. Det lät inte du.

Christer Du menar inte att du känt skuld för detta hela livet?

Patienten Inte så mycket skuld som skam, men skammen är nog värre. Den fräter en sönder invärtes, precis som cancern. Den uppslukar en inifrån bit för bit, cell för cell, och man kan ingenting göra, bara förvärra komplexet med att ständigt grubbla på det utan att det någonsin kan få något utlopp. Jag hade aldrig anat att du råkade ut för samma sak. Då hade du kanske kunnat rädda mig med att låta mig få släppa ut det.

Christer Det är det värsta av allt, att jag inte visste det.

Patienten Och nu är det för sent. Jag är döende, Christer, och jag är mycket trött. Jag orkar inte prata länge. Men du blev ju organist i vår kyrka. Varför fick du kicken?

Christer För att jag ville återinföra latinet, som skrotats när vi lämnade skolan. Jag ville återinföra den psalmbok, som vi frossade i och njöt av som barn, som helt drogs in efter andra Vatikankonciliet.

Patienten Så du ville återinföra de katolska konsertmässorna av Bruckner och Schubert och alla de där smäktande vackra Mariapsalmerna... Tänk att de kunde med att skrota allt som var bäst med kyrkan, all skönhet, det rika ceremonielet, mysticismen, den upphöjda stämningen, det vackra latinet med all dess outtömliga musik... Och prästen som gjorde det, hur gick det för honom?

Christer Han fick nervsammanbrott och flyttade samman med den gifta kvinna han haft ett förhållande med i årtal som sedan slängde ut honom.

Patienten Hur kunde vår kyrka sluta så illa? Varför blev den så självdestruktiv, att den angrep sin själva livsnerv, skönheten, estetiken, traditionerna, sitt eget modersmål, medan prästerna förföll till barnvåldtäkter och promiskuitet...

Christer Inte bara kyrkan, Albert. Hela världen. Hela mänskligheten ruttar i sin egen onaturlighet. Hela naturen håller på att vända sig emot den. Mänskligheten skenar ihjäl sig som lämlar bort från all naturlighet, och resultatet är att även världsklimatet börjat skena och vända sig direkt mot mänskligheten.

Patienten Då är jag glad att jag slipper uppleva fortsättningen.

Christer Men dina barn och din hustru kommer inte undan.

Patienten Men du är ungtkarl och slipper ha en familj i farozonen, och jag dör ifrån min egen. Vi var oskyldiga, Christer. Därför dör vi ändå lyckliga.

Christer Du är bara 51 år, Albert. Ingen hade förtjänat bättre att leva länge än du. Du var den godaste människa jag har känt, och jag kommer alltid att behålla dig som min bästa vän.

Patienten Även efter döden?

Christer I synnerhet efter döden.

Patienten Tack, Christer. Ge mig en Requiemmässa, men gör den personlig och inte katolsk, så skall jag aldrig svika dig ens efter döden utan alltid förbli med dig.

Christer Jag lovar att göra mitt bästa.

Patienten Det vet jag att du kommer att göra. Gå nu. Jag måste vila tills min fru och mina barn kommer. *(sluter ögonen men trycker Christers hand. Christer besvarar den tysta hälsningen, tills Albert släpper den.)*

Patienten Tack, Christer. Gå nu.

(Christer torkar en tår och lyder.)

Scen 2. Christers enkla lya.

Christer (kommer hem, suckar, hänger av sig kläderna, trött) Jag kom i alla fall före dem. De kan inte klaga på att jag inte hållit tiden. De har rätt att komma för sent men inte jag. Vad fan har de här att göra egentligen? Vad vill de inspektera min bostad för? För att hitta en anledning att vräka mig? *(slår sig trött ner i en fåtölj. Då ringer dörrklockan.)*

Nå, jag slipper åtminstone hållas på halster.

(Öppnar dörren. Två damer i 30-årsåldern träder in, ganska ampra.)

Jessica Bra att du var hemma.

Christer Jag brukar hålla mina tider. Inte för att jag förstår varför ni insisterat på detta hembesök.

Gunilla Det är bara en formalitet. Vi brukar göra hembesök. Det är bara en del av rutinerna.

Christer Nå, så här bor jag. Jag behöver inte ha det bättre.

Jessica Det ser ju prydligt ut. Och ditt piano har du här också. Vill du inte låta oss höra något av den musik du komponerar?

Christer Mina händer är dåliga, jag är inte i form, men alltid har jag någon inspelning någonstans. *(söker och tar fram ett kassetband. Sätter på det. Inledning till ballade nr. 3.)*

(Under tiden går flickorna omkring och inspekterar, kollar om det finns damm, tittar på detaljer m.m.)

Jessica (när 'Vår'-temat klingat ut i introduktionen) Det är ju samma sak alltihop.

Christer Är ni då så musikaliska att ni kan bedöma och avfärda ett stycke efter att bara ha hört början? Hör ni då inte att det i motsats till nästan all annan musik nuförtiden förekommer melodier i denna? Och harmonier?

Gunilla Vi förstår ingenting av musik. Men, Christer, du måste förstå att vi ser allvarligt på din situation. Du har nu levt på socialbidrag alltför länge, och du har inte gjort någonting för att ta dig ut ur din situation.

Christer Vi har gått igenom det här förut. Den var inte självförvållad. Jag blev skönstaxerad för att myndigheterna inte trodde på att jag kunde leva på så litet som jag deklarerade, jag kunde inte betala, jag överklagade inför döva högre instanser som vägrade ta upp mitt fall, jag berövades allt jag hade i ekonomiväg och tvingades ge upp ekonomiskt. Därför hamnade jag hos er. Gud vet att det inte var frivilligt.

Jessica Men vi kan inte försörja en misslyckad konstnär i all oändlighet bara för att han vägrar inse att han är misslyckad.

Christer Ni tvingade mig kräva högre lön där jag var anställd då jag var så extremt underbetald. Jag hade aldrig gjort det annars. Följden blev bara att judarna blev ännu mer intresserade att bli av med mig, och situationen tvingade mig till avsked. Det var inte heller mitt fel.

Jessica Du undviker frågan. Vi måste hjälpa dig skaffa dig ett jobb.

Christer Vad har ni att erbjuda?

Gunilla Arbetsmarknadsinstitutet. Där kan de göra en vanlig arbetare av vem som helst.

Christer Ni vill således tvinga mig bort från musiken?

Jessica Du har inget val, Christer. Du kan inte få jobb. Du kan inte försörja dig. Alla andra i en sådan situation måste omskola sig och gör det.

Christer Så jag skulle skrota hela mitt musikliv hittills, dumpa mina kompositioner och glömma att jag någonsin lärt mig komposition, sluta spela och bli en vanlig hjärntvättad knegare på tempo? Det kan ni inte begära av en musiker. Hellre begår han självmord.

Gunilla Om du har något bättre förslag skall vi gärna ta det i beaktande.

Christer Jag ser bara en väg kvar att gå, och det har jag redan gjort: ansökt om pension.

Gunilla För att få förtidspension i din ålder måste man ha något handikapp, något som hindrar en från att kunna sköta ett vanligt arbete.

Christer Jag har redan varit i kontakt med en psykiater som kan intyga att jag inte är vid mina sinnens fulla bruk. Han kan till och med peka på hereditet i min släkt.

Gunilla Du är beredd att gå så långt för att få pension?

Christer Och slippa er.

Jessica (till Gunilla) Han tycks veta vad han vill.

Gunilla Ja, han har bestämt sig. *(till Christer, har plötsligt tänkt om helt och hållet)* Om det är din mening att gå den vägen kan vi inte hindra dig. Tvärtom blir då vår plikt att göra allt för att underlätta det för dig att få pension. Men du är väl medveten om, att som förtidspensionär kan du aldrig mer få en fast anställning eller arbeta för pengar, och din pension kan bara bli den minsta möjliga.

Christer Den blir ändå större än ert snåla socialbidrag.

Gunilla Du är bitter på oss för att vi pressat dig. Det var aldrig vår avsikt att pressa dig till självmordstankar. För detta ber vi dig om ursäkt. Och en sak till. Om du någonsin i framtiden behöver vårt vittnesmål, och om ett sådant kan vara dig behjälpligt, kan vi intyga, att du gått med på att få ett papper på att du inte är vid dina sinnens fulla bruk bara för att överleva som musiker genom att få pension. Detta säger jag dig inom ramen för vår tystnadsplikt.

Christer Då slipper jag se er fler gånger?

Jessica Vill du så gärna bli av med oss?

Christer Jag vände mig till socialbyrån för att få hjälp. Den nödsituationen har socialbyrån bara utnyttjat till att idka psykologisk utpressning mot mig, för att tvinga mig ifrån mitt yrke, det enda som jag kan, medan ni aldrig gett mig ett magert socialbidrag utan förbehåll, hotelser och förödmjukande krav, som om det att jag var

en skapande musiker gav vem som helst rätt till att vidta vilka åtgärder som helst mot mig. Men ni är inte musikaliska. Jag förlåter er. Ni fattar inte vitsen med harmonisk melodisk musik i en tid som denna, där alla hjärntvättas till disharmoniker. Ja, jag vill bli av med er till vilket pris som helst, för att kunna ägna mig åt väsentligheter i stället, till exempel den musik som är det enda jag kan, och som ni bara ville ta ifrån mig. Jag kan nämna, att både Grieg och Sibelius fick statlig pension mycket tidigare än jag kommer att få det.

Gunilla Då tackar vi för oss och går. Vi har ingenting mer med dig att göra, Christer.

Christer Tack för besöket, och tack för att ni inte kommer tillbaka. (*Damerna går.*) (*Christer pustar ut och slår sig ner igen med en suck*) Två parasiter mindre i mitt liv.

Scen 3. Tures lägenhet, helt förslummad.

Ture Så du vågar ändå komma hit fortfarande. Det var länge sen sist.

Christer Få har haft ett sådant inflytande över mitt liv som du.

Ture Jag hoppas det inte har varit enbart skadligt.

Christer Varför skulle det ha varit det?

Ture Jag är ju bara en gammal överdriven rucklare, med visioner visserligen, och besjälad av en extatisk idealism, men jag gjorde ändå mest bara skada. Det värsta jag gjorde var nog ändå att jag lurade alla Göteborgsungdomar 1967 till att bli scientologer.

Christer Många blev fria från knark på det sättet.

Ture Och många blev beroende av scientology i stället. Var det bättre?

Christer Du var en av de första som hoppade av.

Ture Och därför blev jag deklarerad som förtryckare av scientologledningen, som krävde att alla som kände mig måste säga upp bekantskapen med mig.

Christer Det ledde till att nästan alla som du fått med i scientology lade ner projektet. Men vad fick dig att ta avstånd egentligen?

Ture Jag ville hellre vara och förbli mänsklig än bli till en sådan övermänsklig teknokratisk robot som den scientologiska maffian hade fått för sig att de skulle göra mänskligheten till – kliniskt totalhjärntvättade scientologer. Då föredrog jag drogerna och spriten, som åtminstone försäkrade min själ om dess obrutna frihet.

Christer Hur många gånger har du varit på torken?

Ture Jag vill helst inte tänka på det. Det var lika tråkigt och samma nederlag varje gång. Tvångssemester. Mördande tristess under tvångsdiet. Och varje gång var allt besvär förgäves. Inte ens jag själv kunde någonsin tygla min inneboende frihet. Men jag har inte långt kvar nu. Det vet jag. Det var därför jag kontaktade dig. Jag beklagar att du aldrig fick följa med mig ut och segla.

Christer Jag var alltid upptagen. Jag hade gärna gjort det annars.

Ture Nu är det för sent. Jag lyckades inte få båten i sjön i somras, och jag tror inte jag orkar mera. Bara min själ och dess frihet är ännu obruten; och det märkvärdigaste av allt är att jag vet att jag hade rätt.

Christer Rätt i vad då?

Ture Den praktiska filosofi som var mot alla andras och som var min egen.

Christer Jag såg dig alltid som något av min Diogenes.

Ture Det var jag och två andra som började med droger här i staden. Jag tror det var 1962. Det var långt före hippierörelsen kom i gång, men vi var hippies redan då, och jag blev ju sedan vägvisaren för en hel generation. Jag gick alltid till överdrift och fick alltid fan för det, men fan också, jag hade ändå rätt! Det lönade sig! Jag hittade min frihet bättre än vad någon annan gjorde, som sökte den i alla världens

flummerier och droger och religioner och new age-idiotier! De strandade alla och fastnade eller gick under, men jag förblev fri!

Christer Men du fastnade för min syster.

Ture Det var tyvärr bara tillfälligt. Ingen tjej kunde någonsin stå ut med mig i längden. Jag var för självsvåldig och dominerande. Jag fick aldrig någon med mig i längden. Som ledare som hade rätt och som alla följde var jag alltid ensam. – Sätt på TV-n åt mig, är du snäll. Det är *the last night of the proms* ikväll. Vi kommer kanske för sent.

(*Christer knäpper på TV-n. Hela Albert Hall jublar inför slutfasen.*)

Ture Jag har alltid sett på den sista promenadkonserten från Albert Hall. Jag har aldrig missat ett år, så länge jag haft TV.

Christer Tror du fortfarande jag är Bach?

Ture Självfallet. Jag har aldrig trott något annat. Jag kände Augustinus också. Jag vet vem Jesus har varit i sina andra inkarnationer. Jag har kartlagt alla de ledande andarna i mänskligheten. Jag känner dem alla.

Christer Jag föredrar att begränsa mig till det liv jag vet att jag har nu.

Ture Din bästa vän dog visst i cancer.

Christer Ja, det var en katastrof för alla som kände honom. Jag visste inte om det förrän det var för sent. Jag tror jag hade kunnat rädda honom annars.

Ture Bli inte snopen om jag också sticker iväg. Den här kroppen har fått sina törnar. Jag vet inte hur många gånger jag blivit nerslagen på krogen, ramlat av cykeln, brutit diverse ben och fått skallskador, men jag har klarat mig varje gång. Jag kommer att dö i sängen.

Christer Din egen hoppas jag i så fall.

Ture Det hoppas jag också. Men kom ihåg, att vi hade alltid rätt, vi som gick i spetsen för hippierörelsen och krävde den totala friheten, vare sig det handlade om droger eller sex eller vad som helst som stod utanför politiken. Det var alltid bara politiken som hade fel här i världen och begick misstag. De som höll sig utanför var mänsklighetens verkliga ledare, och de hade alltid rätt, just för att de tog avstånd från den rådande världsordningen. De krävde en annan och fick alltid en annan. När jag är borta ska du få se. Nu börjar folk vakna, när råkapitalismen visar sig ha fördärvat hela världsbalansen med dess känsliga klimat. Folk kommer att resa sig. Alla militärer kommer att inkompetensförklaras. Alla kärnvapen kommer att skrotas. Alla politiker kommer att sättas under bevakning. Diktaturer kommer att omöjliggöras. Politikerjobbet kommer att bli ett andra rangens renhållningsjobb med låg status, så som politikerna fördärvat hela planeten, medan filosoferna, författarna, de seriösa konstnärerna och tänkarna, de sanna humanisterna, i stället kommer att tillerkännas huvudansvaret för världens ledning, som egentligen alltid varit deras, men mest har de fått verka underjordiskt. Det blir hippisarna som tar över när den politiska världen förgås i sitt vanvett. Den dansande Shiva triumferar över mänskligheten som alltid och dansar vidare över gravarna av de maktgalnas eviga förgänglighet.

Christer Och musiken?

Ture Den är den högsta uppenbarelsen. Den representerar den största sinnesklarheten och logiken, den harmoni som står över all dödlig disharmoni, och du, liksom Bach på sin tid, kommer att visa vägen tillbaka till melodin och harmonin. Allt skräll i etern, all burkmusik, all atonal nonsensmusik, allt som inte åter bra kommer att försvinna, och kvar blir bara den eviga musiken, de stora mästarna, den outtröttliga repertoaren, den oförgängliga skönheten, den oantastliga renheten och sanningen i allt det som folk aldrig kommer att tröttna på att lyssna till, då det fortsätter att ge liv och harmoni för evigt.

Christer Man kunde tro att du var musiker själv.

Ture Jag blir väl det i nästa liv. Jag har lärt mig för mycket i detta för att inte genast sätta i gång och göra bruk av mitt ödes lärdomar så fort jag får en ny kropp, som jag då ska ta hand om bättre och inte mest bara missbruka ihjäl bara för att komma ifrån den.

Christer Du var både den stökigaste och den klokaste person jag har känt.

Ture Du var en av de få som alltid kunde uppskatta mig hur stökig jag än var.

Christer Vi älskade dig, *Ture*, för alltid, vi som kände dig när du var som bäst.

Ture Hälsa din syster. Det var nog bara henne jag verkligen tyckte om.

Christer Du var den enda potentiella svärson min far någonsin godkände. Alla hennes äkta män blev fiaskon.

Ture Tack för det. Din far lät sig aldrig luras.

Christer Inte jag heller.

Ture Fortsätt med det. Jag skall bevaka dig och beskydda dig från andra sidan. Du var en god vän att ha, så jag tänker behålla dig.

Christer Du talar som om du redan vore död.

Ture Nej, men jag har alltid haft ena foten på andra sidan. – Nu kommer det.

(Konserten från Albert Hall avslutas med hymnen 'Jerusalem'.)

Det blir den nya tidens nationalsång. Ingen ära och pompös fosterlandspatriotism längre, utan i stället en universell konstruktivitet för att rädda världens miljö. Så ska det låta.

Christer Det är en vacker hymn.

Ture Och profetiska ord av en galning som var 200 år före sin tid och såg alla vår tids kriser på 1700-talet.

Christer Det kanske var du?

Ture Ja, William Blake kan mycket väl ha varit jag.

Christer Jag lämnar dig ensam med din musik.

Ture Sköt om din egen. Jag kommer alltid att fortsätta följa med den.

(Christer går. Ture sjunker djupare ner i sin soffa och in i den smäktande allsången av 'Jerusalem'.)

Slut.

(Göteborg, 24 juli 2007)